

# PIEŁĘGNIARSTWO I ZDROWIE PUBLICZNE NURSING AND PUBLIC HEALTH

KWARTALNIK/QUARTERLY

2014, vol. 4, nr 1 (styczeń–marzec)

**Wydawca/Publisher**

Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu

**Redaktor Naczelny/Editor-in-Chief**

DOMINIK KRZYŻANOWSKI

**Zastępca Redaktora Naczelnego/Vice-Editor-in-Chief**

MONIKA WÓJTA-KEMPA

**Sekretariat Redakcji/Editorial Secretariat**

MIROŚLAW CHYBICKI, ARKADIUSZ DRUKIER, JANINA KAPLUNOWSKA,  
EWELINA TROŚCIANKO-WILK

**Przewodniczący Rady Naukowej/Chairman of the Scientific Council**

ANDRZEJ M. FAL

**Rada Naukowa/Scientific Council**

ZBIGNIEW BARTUZI (Bydgoszcz), DARIUSZ BIAŁAS (Wrocław), JÓZEF BINNEBESEL (Łódź),  
JAROSŁAW BŁESZYŃSKI (Toruń), ALICJA CHYBICKA (Wrocław), GRAŻYNA DĘBSKA (Kraków),  
ANNA FELIŃCZAK (Wrocław), IRENE HIGGINSON (Londyn, Wielka Brytania),  
HANNA IGNATOWICZ (Augusta, USA), EWA JASSEM (Gdańsk), HELENA KADUČÁKOVÁ  
(Ružomberok, Słowacja), MIROŚLAW KALINOWSKI (Lublin), KRZYSZTOF KASSOLIK  
(Wrocław), EDYTA KĘDRA (Legnica), ANDRZEJ KIERZEK (Wrocław), STANISŁAW KOWALIK  
(Poznań), ELŻBIETA KRAJEWSKA-KUŁAK (Białystok), PIOTR KRAKOWIAK (Gdańsk),  
SYLWIA KRZEMIŃSKA (Wrocław), EWA KURIATA (Wrocław), KRYSZYNA MISIAK (Wrocław),  
MAŁGORZATA PASEK (Kraków), MALCOLM PAYNE (Londyn, Wielka Brytania), KRYSZYNA  
PISKORZ-OGÓREK (Olsztyn), ZBIGNIEW RUDKOWSKI (Wrocław), MARIOLA SEŃ (Wrocław),  
LUCYNA SOCHOCKA (Opole), Maria Szewczyk (Bydgoszcz), IZABELLA UCHMANOWICZ  
(Wrocław), MARCIN WIŚNIEWSKI (Bydgoszcz), PAVEL ZIKL (Hradec Kralove, Czechy),  
ZBIGNIEW ŻYLICZ (Hull, Wielka Brytania)

**Redaktorzy tematyczni/Thematic Editors**

JÓZEF BINNEBESEL – pedagogika, tanatopedagogika; ALICJA CHYBICKA – onkologia dziecięca,  
pediatria; MARIOLA GŁOWACKA – pielęgniarstwo europejskie, SYLWIA KRZEMIŃSKA  
– pielęgniarstwo anestezjologiczne i w intensywnej opiece; EWA KURIATA – zarządzanie  
w pielęgniarstwie, organizacja pracy w pielęgniarstwie; DARIUSZ BIAŁAS – promocja zdrowia;  
LUCYNA SOCHOCKA – pielęgniarstwo pediatryczne; MONIKA WÓJTA-KEMPA – socjologia  
medycyny; ANDRZEJ FAL – zdrowie publiczne; GRAŻYNA DĘBSKA – pielęgniarstwo środowiska  
nauczania i wychowania; PIOTR KRAKOWIAK – pomoc społeczna; ELŻBIETA KRAJEWSKA-KUŁAK  
– dermatologia; HELENA KADUČÁKOVÁ – pielęgniarstwo rodzinne; MONIKA PRZESTRZELSKA  
– położnictwo; IZABELLA UCHMANOWICZ – pielęgniarstwo kardiologiczne, MARIA SZEWCZYK  
– pielęgniarstwo chirurgiczne; AGNIESZKA SIENKO – prawo medyczne i w ochronie zdrowia

**Redaktor statystyczny/Statistical Editor**

ANNA FELIŃCZAK

**Redakcja językowa i techniczna/Technical Editorship**  
Anna Gemza, Aleksandra Raczkowska, Paulina Kunicka

**Native-speaker artykułów w języku angielskim/English Language Copy Editor**  
Marcin Tereszewski, Jason Schock

**Adres Redakcji/Address of Editorial Office**  
Zakład Medycznych Nauk Społecznych  
Katedra Zdrowia Publicznego  
Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich  
we Wrocławiu  
ul. K. Bartla 5  
51-618 Wrocław  
tel.: +48 71 784 18 17, 608 585 295  
e-mail: redakcja.pizp@gmail.com

**Adres Wydawcy/Address of Publisher**  
ul. T. Chałubińskiego 6a  
50-368 Wrocław  
tel.: +48 71 784 11 34  
faks: +48 71 784 00 32  
e-mail: anna.gemza@umed.wroc.pl

#### **Warunki prenumeraty**

Zamówienia na prenumeratę należy składać pod adresem:

Zofia Gacek  
ul. T. Chałubińskiego 6a  
50-368 Wrocław  
tel.: +48 71 784 11 35  
e-mail: zofia.gacek@umed.wroc.pl

numer konta: 35 1500 1793 1217 9000 9997 0000  
cena zeszytu: 21 PLN, roczna prenumerata: 84 PLN

© Copyright by Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, Wrocław 2014

Wersja papierowa jest wersją pierwotną

[www.umed.wroc.pl](http://www.umed.wroc.pl), [www.pzp.am.wroc.pl](http://www.pzp.am.wroc.pl)

Redakcja nie odpowiada za treść reklam

Opracowanie typograficzne i projekt okładki: Maciej Szlępka

Skład i łamanie: Pracownia Składu Komputerowego TYPO-GRAF  
Druk i oprawa: ARG1

Nakład: 180 egz.

# Spis treści

Członkowie Rady Naukowej .....	5
Od Redaktora .....	6
PRACE ORYGINALNE	
<b>Monika Przestrzelska, Janusz Bartnicki, Anna Gryboś, Kuba Ptaszkowski:</b> Charakterystyka grupy kobiet rodzących w wodzie .....	7
<b>Anna Antczak, Beata Haor, Mariola Głowacka, Monika Biercewicz:</b> Jakość życia pacjentów z zespołem bólowym odcinka lędźwiowego kręgosłupa po zastosowaniu leczenia sanatoryjnego – doniesienia wstępne .....	19
<b>Mária Novyzedláková, Zuzana Hudáková, Michaela Strážiková:</b> Wpływ opieki pielęgniarskiej na zwiększenie jakości życia pacjentów chorych na cukrzycę .....	27
<b>Aneta Wojczyk:</b> Poziom wiedzy studentów na temat transplantacji szpiku kostnego .....	35
<b>Monika Trojanowska:</b> Poziom rozwoju moralnego adolescentów a sposoby spostrzegania zagrożeń i reagowanie na zagrożenia .....	41
PRACE POGLĄDOWE	
<b>Kateřina Ratislavová:</b> Opieka psychospoleczna dla kobiet po stracie okołoporodowej w Republice Czeskiej .....	53
<b>Dorota Musiał-Morsztyn, Gabriela Bogdał, Barbara Królak-Olejniki:</b> Karmienie piersią na przestrzeni dziejów. Część I – od starożytności do współczesności .....	59
<b>Karolina Jeleń, Dorota Musiał-Morsztyn, Gabriela Bogdał, Barbara Królak-Olejniki:</b> Karmienie piersią na przestrzeni dziejów. Część II – aktualne inicjatywy i rekomendacje .....	65
<b>Agata Bubiak, Janusz Bartnicki, Zdzisława Knihinicka-Mercik:</b> Psychologiczne aspekty utraty dziecka w okresie prenatalnym .....	69
<b>Joanna Janusz, Monika Przestrzelska, Zdzisława Knihinicka-Mercik:</b> Opieka okołoporodowa nad niepełnosprawną kobietą .....	79
<b>Andrzej Kierzek, Małgorzata Paprocka-Borowicz, Jadwiga Kuciel-Lewandowska, Andrzej Pozowski:</b> Rozwój zdrojowiska w Burkucie .....	89
<b>Monika Trojanowska:</b> Aktywność obronna młodzieży .....	93
NOWOŚCI WYDAWNICZE .....	99

# Contents

Members of Scientific Council .....	5
From Editor .....	6
ORIGINAL PAPERS	
<b>Monika Przestrzelska, Janusz Bartnicki, Anna Gryboś, Kuba Ptaszkowski:</b> Characteristics of a Group of Women Giving Birth in Water .....	7
<b>Anna Antczak, Beata Haor, Mariola Głowacka, Monika Biercewicz:</b> Quality of Life in Patients with Lumbar Spine Pain After Sanatorium's Treatment – Opening Reports .....	19
<b>Mária Novyzedláková, Zuzana Hudáková, Michaela Strážiková:</b> The Nursing Participation to Increasing Quality of Life of Patients with Diabetes Mellitus .....	27
<b>Aneta Wojczyk:</b> Students' Knowledge About a Bone Marrow Transplant .....	35
<b>Monika Trojanowska:</b> Level of Adolescent's Moral Development as well as Ways of Threats Perception and Respond to Threats .....	41
REVIEWS	
<b>Kateřina Ratislavová:</b> Psychosocial Care for Women After Perinatal Loss in the Czech Republic ....	53
<b>Dorota Musiał-Morsztyn, Gabriela Bogdał, Barbara Królak-Olejnik:</b> Breastfeeding Over the Centuries. Part I – from Antiquity to Present Times .....	59
<b>Karolina Jeleń, Dorota Musiał-Morsztyn, Gabriela Bogdał, Barbara Królak-Olejnik:</b> Breastfeeding over the Centuries. Part II – Current Initiatives and Recommendations .....	65
<b>Agata Bubiak, Janusz Bartnicki, Zdzisława Knihinicka-Mercik:</b> Psychological Aspects of the Loss of a Child in the Prenatal .....	69
<b>Joanna Janusz, Monika Przestrzelska, Zdzisława Knihinicka-Mercik:</b> Prenatal Care for Women with Disabilities .....	79
<b>Andrzej Kierzek, Małgorzata Paprocka-Borowicz, Jadwiga Kuciel-Lewandowska, Andrzej Pozowski:</b> The Development of Health Resort in Burkut .....	89
<b>Monika Trojanowska:</b> Defense Activity of Young People .....	93
NEW BOOKS .....	99